ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1989

Vyhlásené: 28.12.1989 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

190

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky

z 1. novembra 1989,

ktorou sa vykonáva zákon Slovenskej národnej rady č. 46/1989 Zb. o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami

Ministerstvo zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky podľa § 8 ods. 6, § 9 ods. 8 a § 15 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 46/1989 Zb. o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami ustanovuje:

PRVÁ ČASŤ
ZRIAĎOVANIE, SPRÁVA A ČINNOSŤ PROTIALKOHOLICKEJ ZÁCHYTNEJ STANICE

§ 1
Zriaďovanie a správa protialkoholickej záchytnej stanice

(1) Protialkoholickú záchytnú stanicu (ďalej len „záchytná stanica“) možno zriadiť v mieste, v ktorom je možnosť zabezpečiť potrebnú špecializovanú liečebno-preventívnu starostlivosť. Zriaďuje sa predovšetkým v miestach s naliehavou potrebou ochrany pred nadmerným požívaním alkoholických nápojov. V miestach, kde by záchytná stanica nebola dostatočne využitá pre malý počet prípadov, možno zriadiť záchytnú stanicu aj pre väčší územný celok.

(2) Záchytnú stanicu vedie lekár poverený riaditeľom zdravotníckeho zariadenia, pri ktorom je záchytná stanica zriadená; tento riaditeľ tiež určí lekárov pre výkon služby v záchytnej stanici.

§ 2
Prijímanie osoby do záchytnej stanice a jej prepúšťanie

(1) O prijatí do záchytnej stanice, o potrebe a spôsobe nevyhnutného ošetrenia, o dĺžke pobytu a prepustení osoby rozhoduje službukonajúci lekár. Vychádza pritom z výsledkov vlastného vyšetrenia, z laboratórnych vyšetrení alebo konziliárnych vyšetrení, z údajov osôb, ktoré postihnutého do záchytnej stanice dopravili, ako aj z ďalších informácií.

(2) Ak ide o osobu s ťažkým stavom otravy alkoholom, so zranením, prípadne s inou poruchou zdravia, ktorá si vyžaduje odborné lekárske ošetrenie, alebo o osobu mladšiu ako pätnásť rokov, neprijíma sa do záchytnej stanice, ale na príslušné odborné oddelenie nemocnice s poliklinikou, prípadne iného zdravotníckeho zariadenia ústavnej starostlivosti.

(3) Osobu možno zo záchytnej stanice prepustiť až po úplnom pominutí klinických prejavov alkoholického opojenia. Ak je v záchytnej stanici umiestnená osoba mladšia ako osemnásť rokov, prepustí sa až v sprievode zákonného zástupcu alebo osoby zodpovednej za jej výchovu; ak sa nemôže takáto osoba dostaviť, vyrozumie záchytná stanica príslušný národný výbor.[1])

(4) Poverený pracovník záchytnej stanice prevezme od prijímanej osoby jej odev, peniaze a ďalšie cennosti a doklady. Robí tak za prítomnosti ďalšej osoby, ktorá písomne toto prevzatie potvrdí. Pri odchode zo záchytnej stanice prepúšťaná osoba písomne potvrdí vrátenie vecí, ktoré boli od nej prevzaté pri umiestnení.

(5) Pracovníkom záchytnej stanice môže podľa pokynov lekára pomáhať v rámci liečby prácou aj osoba, ktorej sa poskytuje ambulantná alebo ústavná protialkoholická alebo protitoxikomanická starostlivosť.

(6) V prípade, že pracovníci záchytnej stanice nemôžu zvládnuť agresívne správanie umiestňovanej osoby vlastnými prostriedkami, vyžiadajú si súčinnosť útvaru Zboru národnej bezpečnosti.[2])

§ 3
Doprava do záchytnej stanice

(1) Národné výbory zabezpečujú dopravu osôb do záchytnej stanice vozidlami svojich zdravotníckych zariadení, ak je to zo zdravotného hľadiska potrebné. Podľa miestnych podmienok môžu národné výbory zabezpečovať dopravu týchto osôb do záchytnej stanice osobitným, na tento účel určeným vozidlom. V ostatných prípadoch zabezpečujú národné výbory dopravu osôb do záchytnej stanice prostredníctvom útvarov Zboru národnej bezpečnosti.[3])

(2) Ak sa osoba, ktorá má byť umiestnená v záchytnej stanici, správa pri doprave vozidlom dopravnej zdravotníckej služby agresívne, vyžiadajú si zdravotnícki pracovníci súčinnosť útvaru Zboru národnej bezpečnosti.[2])

§ 4
Oznamovacia povinnosť záchytnej stanice

(1) Každé ošetrenie umiestnenej osoby záchytná stanica oznamuje ambulancii protialkoholickej a protitoxikomanickej starostlivosti (ďalej len „ambulancia“) v mieste trvalého, prípadne prechodného pobytu tejto osoby. Ak ide o osobu mladšiu ako osemnásť rokov, oznamuje záchytná stanica jej umiestnenie tiež zákonnému zástupcovi alebo osobe zodpovednej za jej výchovu[4]) a ďalej tiež dorastovému alebo obvodnému detskému lekárovi, do odbornej starostlivosti ktorého osoba patrí (ďalej len „príslušný lekár“).

(2) Umiestnenie osoby, ktorá je v stave práceneschopnosti, je záchytná stanica povinná oznámiť obvodnému územnému alebo závodnému lekárovi a komisii národného poistenia tej organizácie, v ktorej je umiestnená osoba v pracovnoprávnom alebo inom obdobnom vzťahu, prípadne inej komisii, ktorá plní úlohy na úseku nemocenského poistenia.

§ 5
Odber krvi alebo moču

(1) Ak nemožno osobe umiestnenej v záchytnej stanici odobrať krv z dôvodu, že je to nebezpečné pre jej zdravie,[5]) odoberie sa jej moč.

(2) Odber krvi alebo moču sa vykoná pri prijatí umiestňovanej osoby, alebo v čase pobytu v záchytnej stanici, alebo pri jej prepustení. O čase vykonaných odberov sa vedú presné časové záznamy.

§ 6
Úhrada nákladov na dopravu, vyšetrenie, ošetrenie a pobyt v záchytnej stanici

(1) Osoba, ktorá je umiestnená alebo vyšetrená v záchytnej stanici, uhradí paušálne sumy, a to za

a) dopravu do záchytnej stanice 100,- Kčs; pri doprave do inej obce 200,- Kčs,

b) lekárske vyšetrenie za účelom zistenia, či je pod vplyvom alkoholu 100,- Kčs,

c) laboratórne vyšetrenie krvi alebo moču na zistenie koncentrácie alkoholu 100,- Kčs,

d) pobyt a ošetrenie v záchytnej stanici 200,- Kčs.

(2) Paušálne sumy za úkony uvedené v odseku 1 je osoba povinná zaplatiť vtedy, ak výsledok lekárskeho, prípadne laboratórneho vyšetrenia je pozitívny.

(3) Pri platení a vymáhaní paušálnych súm sa postupuje podľa osobitných predpisov.[6])

DRUHÁ ČASŤ
POSKYTOVANIE LIEČEBNO-PREVENTÍVNEJ STAROSTLIVOSTI OSOBE ZÁVISLEJ NA ALKOHOLE ALEBO INEJ NÁVYKOVEJ LÁTKE

Poskytovanie ambulantnej starostlivosti

§ 7

(1) Liečebno-preventívna starostlivosť osobe závislej na nikotíne sa poskytuje formou ambulantnej starostlivosti v protifajčiarskych poradniach výlučne na základe dobrovoľnosti.

(2) Protifajčiarske poradne sa zriaďujú spravidla v rámci poliklinických psychiatrických oddelení nemocníc s poliklinikou.

§ 8

(1) Ambulantnú starostlivosť osobe závislej na alkohole alebo na inej návykovej látke, s výnimkou osoby závislej na nikotíne (ďalej len „závislá osoba“), poskytujú ambulancie zriadené v rámci poliklinických psychiatrických oddelení nemocníc poliklinikou, príslušné podľa miesta trvalého, prípadne prechodného pobytu.

(2) Činnosť ambulancií možno podľa potreby zamerať na úzko špecializované úseky odbornej starostlivosti, najmä na ochranu detí, mladistvých a žien pred alkoholizmom a inými toxikomániami; prípadne možno zriadiť osobitné ambulancie alebo aj špecializované strediská, ktoré budú zabezpečovať komplexnú starostlivosť o tieto osoby.

§ 9

(1) Ambulancie vykonávajú v rámci poskytovanej ambulantnej starostlivosti vyšetrenia za účelom zistenia, či ide o závislú osobu. Vyšetrenie sa vykonáva na základe dobrovoľnosti alebo na návrh

a) obvodného územného alebo závodného lekára, dorastového lekára, prípadne lekára iného zariadenia štátnej zdravotníckej správy, lekárskej krajskej vojenskej správy u odvedencov povolaných na výkon vojenskej základnej (náhradnej) služby, alebo lekárov zdravotníckeho zariadenia ozbrojených síl pri prepúšťaní osôb z vojenskej činnej služby,

b) záchytnej stanice.

(2) Podnety na lekárske vyšetrenie osôb podľa odseku 1 môžu ambulancii podať najmä rodinní príslušníci, organizácia, v ktorej je osoba v pracovnoprávnom alebo obdobnom vzťahu, škola, ak je jej žiakom, prokuratúra, súd, zbor na ochranu pred alkoholizmom a inými toxikomániami národného výboru alebo sociálny kurátor.

(3) Podľa výsledkov lekárskych vyšetrení a zistených sociálnych pomerov zaraďuje ambulancia závislú osobu do svojej evidencie, a ak to vyžaduje jej zdravotný stav, aj do svojej starostlivosti.

§ 10

(1) Ak sa nepodrobí osoba potrebnej ambulantnej starostlivosti dobrovoľne, odmieta ju, alebo poskytovanú ambulantnú starostlivosť sťažuje, podá ambulancia riaditeľovi okresného ústavu národného zdravia návrh na rozhodnutie o povinnosti podrobiť sa ambulantnej starostlivosti.

(2) V prípadoch, keď by nebola ambulantná starostlivosť účelná alebo sa ukázala neúčinnou, podá riaditeľ okresného ústavu národného zdravia na základe podnetu ambulancie príslušnému okresnému národnému výboru návrh na rozhodnutie o povinnosti podrobiť sa ústavnej starostlivosti, prípadne následnej ambulantnej starostlivosti.

(3) Ambulancia spolupracuje so zariadeniami ústavnej protialkoholickej a protitoxikomanickej starostlivosti. Po skončení ústavnej starostlivosti pokračuje ambulancia pri doliečovaní osoby podľa pokynov zariadení ústavnej starostlivosti a sleduje, či táto osoba zachováva abstinenciu.

(4) Ambulancia poskytuje starostlivosť aj osobe, ktorej súd uložil ochranné liečenie.

§ 11

(1) Ambulancia vedie osobitne evidenciu osôb závislých na alkohole a osobitne evidenciu závislých na inej návykovej látke, s výnimkou osôb závislých na nikotíne.

(2) Ak evidovaná osoba zmení miesto pobytu, zasiela sa jej dokumentácia ambulancii podľa miesta nového pobytu.

(3) Osoba, ktorá abstinuje najmenej dva roky bez recidívy, sa z evidencie vyradí na návrh ošetrujúceho lekára.

§ 12

Ambulancia spolupracuje s orgánmi zúčastnenými na ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami, najmä

a) s obvodnými lekármi a lekármi zdravotníckej služby ozbrojených síl a s lekármi železničného zdravotníctva,

b) s obvodnými detskými a dorastovými lekármi, ktorým oznamuje evidované závislé osoby mladšie ako osemnásť rokov, a vymieňa si s nimi poznatky o zdravotných, výchovných a sociálnych podmienkach týchto detí a mladistvých,

c) so súdnolekárskymi pracoviskami,

d) s orgánmi starostlivosti o dieťa, so sociálnymi kurátormi a so školami,

e) s oddeleniami zdravotnej výchovy ústavov národného zdravia,

f) so zbormi na ochranu pred alkoholizmom a inými toxikomániami národných výborov a posádkových správ,

g) s útvarmi Zboru národnej bezpečnosti v otázkach odňatia a vrátenia vodičského preukazu a oprávnenia na držanie strelnej zbrane,

h) na úseku starostlivosti o osoby závislé na inej návykovej látke s poverenými príslušníkmi Zboru národnej bezpečnosti a s komisiou pre účelnú farmakoterapiu,

i) so súdmi pri výkone ochranného liečenia uloženého súdmi, pri zmene ochranného ambulantného liečenia na ústavné liečenie a pri ukončení ambulantného liečenia.

Poskytovanie ústavnej starostlivosti

§ 13

(1) Ústavnú starostlivosť poskytujú závislej osobe oddelenia pre protialkoholickú a protitoxikomanickú starostlivosť (ďalej len „oddelenia“) psychiatrických liečební a pracoviská pre protialkoholickú a protitoxikomanickú starostlivosť (ďalej len „pracoviská“) psychiatrických oddelení nemocníc s poliklinikou.

(2) Zdravotnícke zariadenia uvedené v odseku 1 poskytujú ústavnú starostlivosť osobe,

a) ktorá sa lieči dobrovoľne,

b) ktorej bola rozhodnutím okresného národného výboru uložená povinnosť podrobiť sa liečeniu,

c) ktorej bolo uložené ochranné liečenie súdom, avšak nebolo realizované v priebehu výkonu trestu odňatia slobody.[7])

§ 14

(1) Závislá osoba sa podrobí ústavnej starostlivosti v termíne, ktorý určí príslušné oddelenie alebo pracovisko.

(2) Ak osoba, ktorej bola uložená povinnosť podrobiť sa ústavnej starostlivosti, sa tejto starostlivosti nepodrobuje alebo ju sťažuje, je zdravotnícke zariadenie povinné oznámiť to orgánu, ktorý rozhodol o povinnosti podrobiť sa tejto starostlivosti.

(3) Dĺžku povinnej ústavnej starostlivosti navrhuje zdravotnícke zariadenie, ktoré má závislú osobu v liečebno-preventívnej starostlivosti, a to najviac na jedenásť mesiacov.

(4) Po ukončení ústavnej starostlivosti prechádza závislá osoba do starostlivosti ambulancie, ktorá zabezpečí následnú ambulantnú starostlivosť smerujúcu ku komplexnej sociálnej rehabilitácii.

§ 15
Socioterapeutická činnosť

Zdravotnícke zariadenia, ktoré poskytujú ambulantnú alebo ústavnú starostlivosť závislým osobám s výnimkou osôb závislých na nikotíne, sledujú zdravotné a sociálne podmienky, ktoré majú tieto osoby vo svojich rodinách a v organizáciách, v ktorých sú v pracovnoprávnom alebo obdobnom vzťahu. Organizujú pre tieto osoby a členov ich rodín socioterapeutické kluby so zameraním na kolektívnu psychoterapiu a kultúrnu, záujmovú a športovú aktivitu. Na tejto činnosti zdravotníckych zariadení sa podieľajú aj vybrané osoby abstinujúce najmenej jeden rok, prípadne osoby, ktoré boli vyradené z evidencie závislých osôb, ďalej spoločenské organizácie a organizácie, ktoré majú spoluprácu so zdravotníckymi zariadeniami vo svojej náplni.

TRETIA ČASŤ
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 16
Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa čl. 1 ods. 1 písm. b) a časť II prílohy smerníc Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky z 25. mája 1970 č. Z-6539/1970-C/13 o úhradách za zdravotnícke služby, ktoré nie sú nevyhnutné, uverejnených pod č. 11/1970 Vestníka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky a registrovaných v čiastke 24/1970 Zb.

§ 17
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1990.

Minister: Molnár v. r.

1) § 17 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí SSR č. 151/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení a zákon Slovenskej národnej rady o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení.

2) § 16 ods. 2 zákona č. 40/1974 Zb. o Zbore národnej bezpečnosti.

3) § 37 ods. 1 zákona č. 40/1974 Zb.

4) § 8 ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 46/1989 Zb. o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami.

5) § 6 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 46/1989 Zb.

6) § 65 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva č. 42/1966 Zb. o poskytovaní liečebno-preventívnej starostlivosti.
§ 57 Občianskeho zákonníka.

7) § 72 Trestného zákona.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.